

Aanvullend onderzoek vleermuis en gierzwaluw

Wet natuurbescherming, soortenbescherming

**Sloop en nieuwbouw
Seppedreef in Bosschenhoofd**

Opdrachtgever:
Contactpersoon:

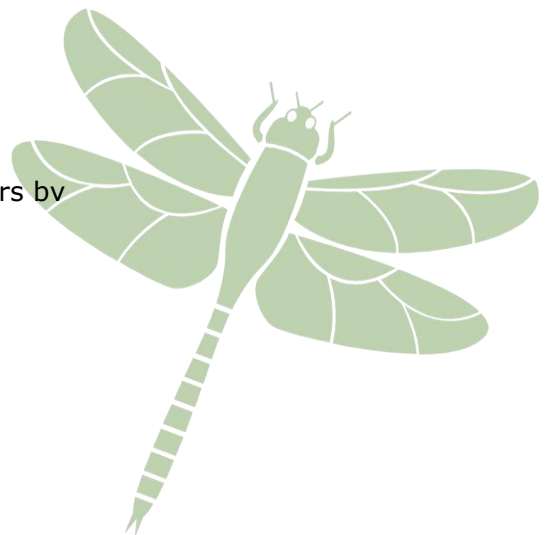
Bouwonderneming Hoendervangers bv
de heer W. van Ginneken

Kenmerk:
Datum:

Roev-19-aanv02
22 november 2019

Opdrachtnemer:
Auteur:

Florauna Natuuradvies
mevrouw N. Schuurmans MSc

Aanvrager	Bouwonderneming Hoendervangers bv Postbus 117 4750 AC Oud Gastel
Contactpersoon	De heer W. van Ginneken
Telefoon	0165 51 16 52
E-mail	info@hoendervangersbv.nl
Kenmerk	Roev-19-aanv02
Datum	22 november 2019
Opgesteld door	Florauna natuuradvies Nicole Schuurmans
Telefoon	06 555 15 199
E-mail	florauna.natuuradvies@gmail.com

Florauna natuuradvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Florauna natuuradvies; opdrachtgever vrijwaart Florauna natuuradvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt d.m.v. fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Florauna natuuradvies, nog mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	3
1. INLEIDING	4
1.1. Leeswijzer	4
2. ONDERZOEKSLOCATIE.....	5
2.1. Beschrijving onderzoekslocatie.....	5
2.2. Geplande ingreep	5
3. ONDERZOEKSMETHODE	7
3.1. Gierzwaluw.....	7
3.2. Vleermuisonderzoek	7
4. RESULTATEN	9
4.1. Gierzwaluwen	9
4.2. Vleermuisonderzoek	9
5. CONCLUSIE EN AANBEVELING	12
BIJLAGE I. Geraadpleegde Literatuur	13

1. INLEIDING

Aan de Seppedreef in Bosschenhoofd is een perceel gelegen waar zich een voormalig bedrijfspand bevindt. Het voornemen is om deze bebouwing te amoveren en nieuwbouw in de vorm van vier nieuwbouwwoningen te realiseren.

De Wnb verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen geen aanwezige beschermde plant- of diersoorten en groei- of verblijfplaatsen aantasten. In januari 2019 is een quickscan uitgevoerd waaruit naar voren is gekomen dat de aanwezige bebouwing geschikt is voor gierzwaluwen en vleermuizen. Nesten van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd door de Wnb, onder artikel 3.1 (vogelrichtlijn). Alle in Nederland levende vleermuizen zijn beschermd door de Wnb, onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn). Hieruit volgend is dan ook in de periode april – september 2019 aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd naar jaarrond beschermde nestplaatsen van de gierzwaluw en verblijfplaatsen van vleermuizen.

Het uitgevoerde onderzoek bestond uit zes veldbezoeken. Voorliggende rapportage betreft een overzicht met de resultaten van het gierzwaluw- en vleermuisonderzoek en een aanbeveling voor vervolgstappen.

1.1. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt omschreven hoe de onderzoekslocatie eruit ziet, hoe deze momenteel gebruikt wordt en wat de eigenaar van plan is in het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 3 bespreekt de onderzoeksmethodiek. Hoofdstuk 4 geeft de resultaten weer en in hoofdstuk 5 wordt afgesloten met de conclusie en aanbevelingen.

2. ONDERZOEKSLOCATIE

2.1. Beschrijving onderzoekslocatie

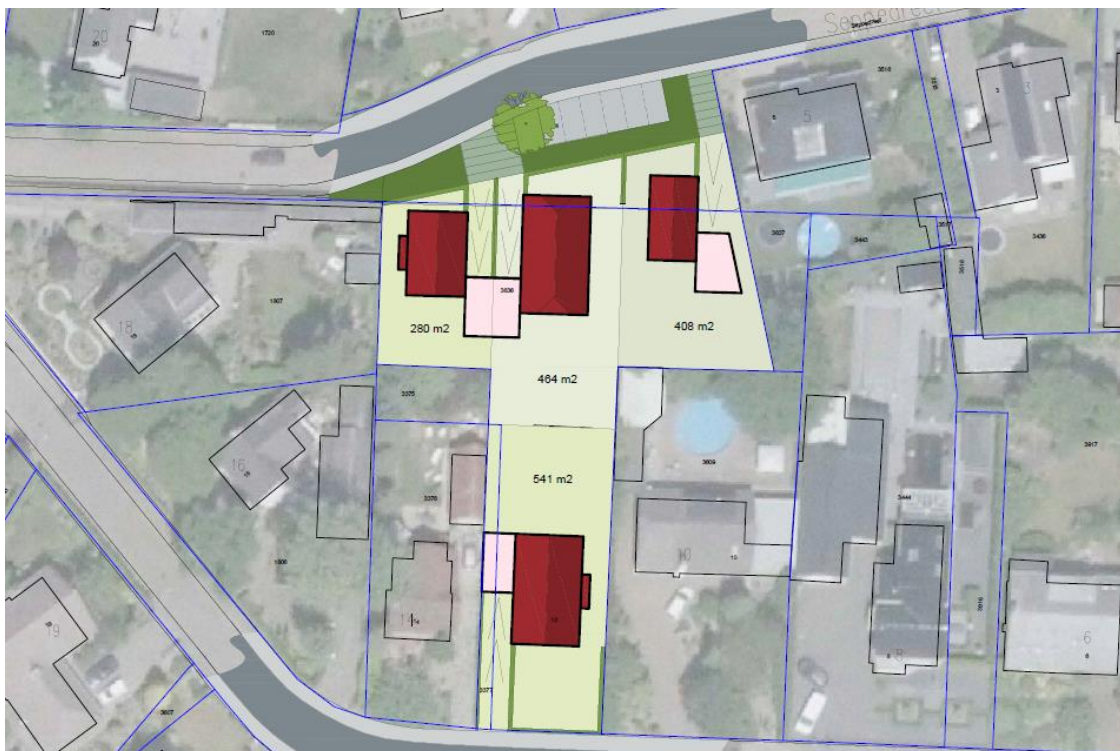
Aan de Seppedreef in Bosschenhoofd is een voormalig bedrijfspand aanwezig. Momenteel is dit pand leegstand. Ten noorden van het pand is begroeiing aanwezig in de vorm van ruigte, struiken en enkele kleine bomen.

Figuur 1 Satellietbeeld van de huidige situatie. Het plangebied is roodomlijnd.

2.2. Geplande ingreep

Het voornemen van de initiatiefnemer is om hier de bestaande bebouwing te slopen, de grond bouwrijp te maken en 4 nieuwbouwwoningen te realiseren. Hiervoor is een bestemmingsplanwijzigingsprocedure opgestart.

Figuur 2 Impressie van voorgenomen situatie
Bron: Compositie 5 stedenbouw B.V.

Figuur 3 Vigerend bestemmingsplan
Bron: ruimtelijkeplannen.nl

3. ONDERZOEKSMETHODE

3.1. Gierzwaluw

Het aanvullend gierzwaluwonderzoek richt zich op de gebruiksfunctie van gierzwaluwen in het plangebied. Florauna natuuradvies voert het onderzoek uit naar verblijfplaatsen van gierzwaluwen in de periode half mei tot half juli 2019 door middel van het waarnemen van invliegende gierzwaluwen en het gedrag van gierzwaluwen in het plangebied.

De onderzoek locatie is door mevrouw N. Schuurmans MSc onderzocht tijdens de periode van 1 uur vóór zonsondergang tot een half uur na zonsondergang, waarin gierzwaluwen hun verblijfplaatsen invliegen. In totaal zijn drie veldbezoeken uitgevoerd, waarvan ten minste één ronde is uitgevoerd in de periode dat de jongen zijn uitgekomen voordat zij het nest verlaten. De methodiek van het inventariseren is bepaald aan de hand van de soort specifieke kennisdocumenten van BIJ12 en het Inventarisatie protocol van Netwerk Groene Bureaus, in samenwerking met SOVON.

Gedurende het aanvullend gierzwaluwonderzoek naar nestplaatsen zijn drie veldbezoeken uitgevoerd aansluitend op de in januari 2019 uitgevoerde quickscan, zie tabel 1 voor de specifieke bezoeken. Het onderzoek heeft zich voornamelijk gericht op de aanwezigheid van nestplaatsen en foerageergebieden van gierzwaluwen. Het onderzoek heeft plaatsgevonden tijdens het invliegtijdstip tussen 1 uur vóór zonsondergang tot een half uur na zonsondergang. Tijdens het onderzoek naar nestplaatsen is gekeken naar invlieggedrag van gierzwaluwen. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens de periode dat gierzwaluwen gebruik maken van hun nesten in Nederland. Tevens is er gekeken naar belangrijke foerageergebieden in het onderzoeksgebied.

Tabel 1. Data uitgevoerde veldbezoeken gierzwaluwonderzoek

Datum	Tijdstip	Deelgebied	Type onderzoek	Temperatuur	Windkracht	Bewolking	Neerslag
16 mei 2019	20:15 – 21:58 uur	Hele plangebied	Gierzwaluw nestplaatsen	+/- 13°C	2 Bft	Bewolkt	Geen
2 juni 2019	20:45 – 22:25 uur	Hele plangebied	Gierzwaluw nestplaatsen	+/- 24°C	2 Bft	Bewolkt	Geen
27 juni 2019	21:00 – 22:40 uur	Hele plangebied	Gierzwaluw nestplaatsen	+/- 15°C	2 Bft	Licht bewolkt	Geen

3.2. Vleermuisonderzoek

Het aanvullend vleermuisonderzoek richt zich op de gebruiksfunctie van vleermuizen in het plangebied. Er wordt gekeken of er zomer-, kraam-, paar- of winterverblijfplaatsen in- en rondom het plangebied aanwezig zijn. Tevens wordt er gekeken naar de soortsaamenstelling en aantallen van de voorkomende vleermuizen in het gebied.

De onderzoek locatie is door mevrouw N. Schuurmans MSc onderzocht tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden. In totaal zijn vijf veldbezoeken uitgevoerd. De methodiek van het inventariseren is bepaald aan de hand van de soort specifieke kennisdocumenten van BIJ12 en het Protocol Vleermuisinventarisaties (maart 2017) door

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur.

Gedurende het aanvullend vleermuisonderzoek naar zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen zijn vijf veldbezoeken uitgevoerd aansluitend op de in januari 2019 uitgevoerde quickscan, zie tabel 2 voor de specifieke bezoeken. Het onderzoek heeft zich voornamelijk gericht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen, foerageergebieden en belangrijke vliegroutes van gebouw bewonende vleermuizen. Het onderzoek heeft plaatsgevonden tijdens het in- en uitvliegtijdstip van vleermuizen, respectievelijk rond zonsopkomst en -ondergang. Gedurende de zomer- en kraamperiode is gekeken naar de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen door middel van het waarnemen van in- en uitvliegende vleermuizen. Tijdens het paaronderzoek is gekeken naar de baltterritoria en paarverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens de piek van de baltsactiviteit. Tevens is er gekeken naar belangrijke vliegroutes en/of foerageergebieden in het onderzoeksgebied. Voor deze locatie is geen onderzoek uitgevoerd naar massawinterverblijfplaatsen, omdat de bebouwing hiervoor niet geschikt is. Het betreft een klein pand, waar een massawinterverblijfplaats is uitgesloten. Alle aangetroffen overige verblijfplaatsen kunnen in milde winters wel dienen als winterverblijfplaats voor één tot enkele individuen. Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson M500-384. De opgenomen geluiden, indien noodzakelijk, geanalyseerd met specifieke software BatExplorer, versie 2.0.4.0.

Tabel 2. Data uitgevoerde veldbezoeken vleermuisonderzoek

Datum	Tijdstip	Deelgebied	Type onderzoek	Temperatuur	Windkracht	Bewolking	Neerslag
23 april 2019	04:25 – 06:45 uur	Gehele plangebied	Zomerverblijfplaats Foerageergebied Vliegroutes	+/- 15°C	3 Bft	Licht bewolkt	Geen
2 juni 2019	21:45 – 00:00 uur	Gehele plangebied	Zomerverblijfplaats Kraamverblijfplaats Foerageergebied Vliegroutes	+/- 22°C	2 Bft	Bewolkt	Geen
27 juni 2019	22:00 – 00:15 uur	Gehele plangebied	Zomerverblijfplaats Kraamverblijfplaats Foerageergebied Vliegroutes	+/- 15°C	2 Bft	Licht bewolkt	Geen
16 augustus 2019	22:00 – 01:00 uur	Gehele plangebied	Paarverblijfplaats Foerageergebied Vliegroutes	+/- 18°C	2 Bft	Bewolkt	Geen
9 september 2019	22:00 – 01:00 uur	Gehele plangebied	Paarverblijfplaats Foerageergebied Vliegroutes	+/- 10°C	2 Bft	Geen bewolking	Geen

4. RESULTATEN

4.1. Gierzwaluwen

Gedurende het onderzoek naar gierzwaluwen zijn enkel hoog overvliegende dieren waargenomen. Tijdens het overvliegen werd ook gefoerageerd door de gierzwaluwen. De gierzwaluwen vlogen ze gedurende alle veldbezoeken voornamelijk van het zuidwesten naar het noordoosten (figuur 4). Verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen.

Figuur 4 Soortenkaart gierzwaluw.

4.2. Vleermuisonderzoek

Gedurende het onderzoek één soort vleermuizen aangetroffen. Namelijk de gewone dwergvleermuis.

Gewone dwergvleermuis – Pipistrellus pipistrellus

De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuissoort in Nederland. De kleine bruin gekleurde vleermuis is een flexibele soort die zowel in gesloten als open landschappen, van stadscentra tot op het platteland voorkomt. De soort is een echt gebouw bewonende soort waarbij hij een voorkeur heeft voor spleetvormige holten in spouwmuren, achter gevelbekleding en onder daken. In de kraam- en winterperiode kan het aantal dieren bij elkaar variëren van enkele tientallen tot tweehonderd en soms wel duizenden dieren. Foerageren doet de gewone dwergvleermuis langs lijnvormige structuren van de opgaande vegetatie, langs

bosranden, de bebouwing, bij water maar daarnaast ook vaak in tuinen en rond straatlantaarns.

Tijdens de veldbezoeken is de gewone dwergvleermuis in- en rond de onderzoek locatie aangetroffen. Het gaat hierbij om circa 5 individuen per bezoek. De soort is zowel overvliegend- als foeragerend aangetroffen. Zie figuur 5 voor de soortenkaart gewone dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

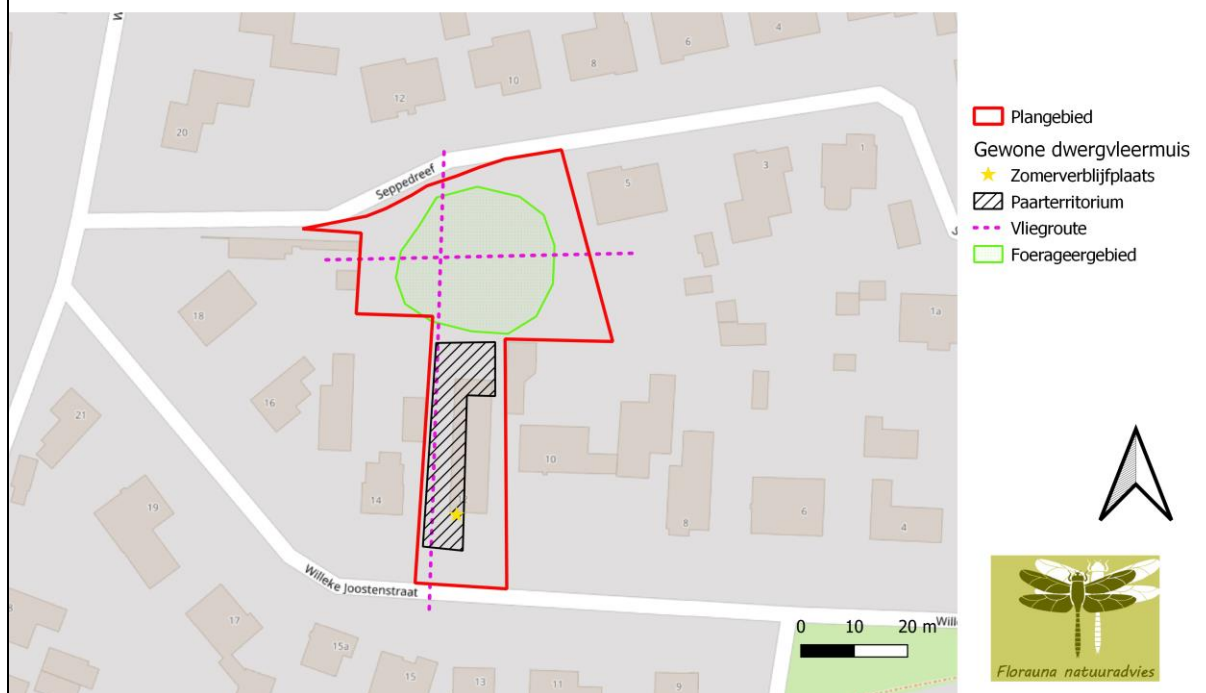
Gedurende de veldbezoeken in de zomerperiode is aan de zuidzijde van de bebouwing achter het reclamebord boven de voorgevel een gewone dwergvleermuis invliegend en uitvliegend waargenomen. Hierdoor is een zomerverblijfplaats met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aanwezig in de bebouwing. Daarnaast is in de paarperiode een paarterritorium aangetroffen aan de oostzijde van de bebouwing. De locatie van paarverblijfplaatsen binnen dit territorium is niet vastgesteld en kan daarom binnen het plangebied niet worden uitgesloten. Een winterverblijfplaats kan eveneens niet worden uitgesloten op basis van de aanwezigheid van een zomerverblijfplaats en het paarterritorium.

Foerageergebieden en vliegroutes

Gedurende de veldbezoeken worden voornamelijk in het noorden van de onderzoekslocatie boven de vegetatie circa 5 foeragerende dieren aangetroffen. Aangezien de dieren gedurende de hele onderzoeksperiode waarneembaar zijn kan worden aangenomen dat de dieren hier een vaste foerageerlocatie hebben. Vliegroutes van de gewone dwergvleermuis zijn aangetroffen van oost naar west over de foerageerlocatie. Daarnaast zijn van noord naar zuid overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Resultaten vleermuisonderzoek

Figuur 5 Soortenkaart gewone dwergvleermuis.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELING

Verblijfplaatsen van gierzwaluwen zijn in het plangebied niet aangetroffen, een overtreding in het kader van de Wnb onder artikel 3.1 (vogelrichtlijn) is dan ook uit te sluiten.

Hoewel sommige vleermuissoorten vrij algemeen voorkomen in Nederland blijven ze erg kwetsbaar. Vleermuizen zijn niet in staat om zelf een verblijfplaats te creëren. Ze zijn dan ook volledig afhankelijk van bestaande ruimtes welke zij in gebruik kunnen nemen als verblijfplaats. Daarnaast maken vleermuizen jaren achter elkaar gebruik van dezelfde foerageergebieden en vliegroutes. Landschappelijke ingrepen kunnen grote negatieve effecten op de soortgroep hebben. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn dan ook strikt beschermd in het kader van de Wnb onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn). Hierdoor zijn alle vleermuizen beschermd tegen het verstoren, vernietigen en/of doden van individuen, hun vaste rust- of verblijfplaatsen en belangrijke foerageergebieden en vliegroutes.

Het onderzoek heeft aangetoond dat er een zomerverblijfplaats en een paarterritorium van de gewone dwergvleermuis aanwezig is binnen het plangebied. Met de aanwezigheid van een paarterritorium kan een paarverblijfplaats niet worden uitgesloten. Het paarterritorium bevindt zich aan de oostzijde van de bebouwing in het plangebied. Bij de sloop van de bebouwing gaan verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Dit betekent een overtreding op de verbodsbepalingen van de Wnb. Maatregelen zullen dan ook genomen moeten worden om de effecten te minimaliseren.

Wij bevelen aan om de werkzaamheden niet in de paar- en winterperiode uit te voeren (augustus – maart). Paarverblijfplaatsen kunnen namelijk ook als winterverblijfplaats dienen voor individuele vleermuizen. Daarnaast bevelen wij aan om alternatieve verblijfplaatsen te realiseren en in de nieuwbouw permanente verblijfplaatsen. Indien de verblijfplaatsen echter voor de kwetsbare paar- en winterperiode, dus in de actieve periode van de vleermuizen, ongeschikt gemaakt kunnen worden is het wel mogelijk in de periode augustus-maart werkzaamheden te verrichten. Verder is het noodzakelijk om een ontheffing in het kader van de Wnb aan te vragen voor de verbodsbepalingen.

BIJLAGE I. Geraadpleegde Literatuur

BIJ12, juli 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, juli 2017. Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

Korsten, E. (2012). Vleermuiskasten. Overzicht van toepassing, gebruik en succesfactoren. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.

Korsten, E., Limpens, H., Bouwman H. & Reinhold J. (2011). Vleermuisvriendelijk bouwen, Landschapsbeheer Flevoland, Lelystad.

Limpens, H., Mostert, K. en Bongerd, W. (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. KNNV Uitgeverij. Utrecht.

Netwerk Groene Bureaus, RAVON en SOVON (2017). Soorteninventarisatieprotocollen 2017.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard gewone dwergvleermuis, versie 2.0. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard gierzwaluw, versie 2.0. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Schuurmans, 2019. Quicksan Soortenbescherming, bestemmingsplanwijziging Seppedreef in Bosschenhoofd. Documentnummer Roev-19-003.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur (2017). Vleermuisprotocol 2017.

Zoogdiervereniging (2016). Natuur van Nederland 12, Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV uitgeverij. Utrecht.